

Kohtuasi C-349/03

Euroopa Ühenduste Komisjon

versus

Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriik

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Direktiiv 77/799/EMÜ – Pädevate asutuste vastastikune abi – Käibemaksu ja aktsiisi valdkond – Mittetäielik ülevõtmine – Gibraltarit territoorium

Kohtujurist A. Tizzano ettepanek, esitatud 10. märtsil 2005

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 21. juuli 2005

Kohtuotsuse kokkuvõte

Õigusaktide ühtlustamine — Liikmesriikide asutuste vastastikune abi otseste ja kaudsete maksude valdkonnas — Direktiiv 77/799 — Käibemaksu ja aktsiisi valdkond — Kohaldatavus Gibraltarit territooriumil — Kohustuste rikkumine

(1972. aasta ühinemisakt, artiklid 28 ja 29; nõukogu direktiiv 77/799)

Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi ühinemisakti artikli 28 kohaselt ei rakendata ühenduse institutsioonide akte, mis käsitlevad liikmesriikide käibemaksualaste õigusaktide ühtlustamist, Gibraltaril, kui Euroopa Liidu Nõukogu ühehäälselt ei sätesta komisjoni ettepaneku põhjal teisiti. Õigusakte, mis piirduvad liikmesriikidevahelise koostöö sätestamisega, jättes igaühele neist võimaluse kasutada omaenda uurimis- ja teabeedastusmeetodeid, ei tohi selliste õigusaktidena käsitleda.

Selline on olukord direktiiviga 77/799 liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otseste maksustamise ja käibemaksu valdkonnas, mida on muudetud direktiiviga 79/1070 ja direktiiviga 92/12 aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise ning järelevalve kohta, mistõttu see direktiiv ei kujuta endast käibemaksu käsitlevas osas „liikmesriikide käibemaksualaste õigusaktide ühtlustamisakti“ ühinemisakti artikli 28 tähenduses ja on seega Gibraltaril kohaldatav.

Muudetud direktiiv 77/799 on aktsiisi käsitlevas osas samuti Gibraltaril kohaldatav. Sellel territooriumil nende maksude endi ühtlustamist nõudvate õigusnormide võimalik kohaldamata jätmine vastavalt ühinemisakti artiklile 29, koostoimes selle I lisa I osa punktiga 4, mille kohaselt on Gibraltar ühenduse tolliterritooriumilt välja jäetud, ei tähenda igal juhul seda, et Gibraltaril puudub aktsiisi valdkonnas muudetud direktiiviga 77/799 kehtestatud liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi andmise kohustus.

Sellest järeldub, et kuna Ühendkuningriik ei ole muudetud direktiivi 77/799 Gibraltarit territooriumil käibemaksu ja aktsiisi valdkonnas kohaldanud, siis on Ühendkuningriik rikkunud asutamislepingust tulenevaid kohustusi.

(vt punktid 42, 44–46, 50, 51, 53, 54, 56 ja resolutiivosa)

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

21. juuli 2005(*)

Liikmesriigi kohustuste rikkumine – Direktiiv 77/799/EMÜ – Pädevate asutuste vastastikune abi – Käibemaksu ja aktsiisi valdkond – Mittetäielik ülevõtmine – Gibraltari territoorium

Kohtuasjas C-349/03,

mille esemeks on EÜ artikli 226 alusel 7. augustil 2003 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: R. Lyal, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

keda toetab:

Hispaania Kuningriik, esindaja: N. Díaz Abad, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astuja,

versus

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindajad: K. Manji ja R. Caudwell, keda abistas D. Wyatt, QC, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, kodade esimehed P. Jann, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta ja A. Borg Barthet, kohtunikud R. Schintgen, N. Colneric (ettekandja), S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, G. Arestis, M. Ilešić, J. Malenovský ja J. Klučka,

kohtujurist: A. Tizzano,

kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 10. märtsi 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriik ei ole nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiivi 77/799/EMÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise ja käibemaksu valdkonnas (EÜT L 336, lk 15, ELT eriväljaanne 09/01, lk 63), mida on muudetud nõukogu 6. detsembri 1979. aasta direktiiviga 79/1070/EMÜ (EÜT L 331, lk 8; ELT eriväljaanne 09/01, lk 77) ja nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiiviga 92/12/EMÜ aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise ning järelevalve kohta (EÜT L 76, lk 1; ELT eriväljaanne 01/01 lk 179) (edaspidi „muudetud direktiiv 77/799”), Gibraltarit territooriumil kohaldanud, siis on Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriik rikkunud EÜ asutamislepingust tulenevaid kohustusi.

2 Euroopa Kohtu presidendi 4. detsembri 2003. aasta määrusega lubati komisjoni seisukohtade toetuseks menetlusse astuda Hispaania Kuningriigil.

3 Ühendkuningriik taotleb komisjoni hagi rahuldamata jätmist ja kohtukulude väljamõistmist komisjonilt.

Õiguslik raamistik

Gibraltarit territooriumi osaline väljajätmine ühenduse õiguse kohaldamisalast

4 Taani Kuningriigi, Iirimaa ning Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi ühinemistingimuste ja asutamislepingutesse tehtavate muudatuste akti (EÜT 1972, L 73, lk 14; edaspidi „ühinemisakt”) artikkel 28 sätestab:

„Ühenduse institutsioonide akte, mis käsitlevad EMÜ asutamislepingu II lisas esinevaid tooteid ja tooteid, mille suhtes ühise põllumajanduspoliitika rakendamise tulemusena kehtivad ühendusse importimisel erieeskirjad, ega kumuleeruva käibemaksu alaste liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitlevaid akte ei kohaldata Gibraltarit suhtes, kui nõukogu ühehäälselt ei sätesta komisjoni ettepaneku põhjal teisiti.” [mitteametlik tõlge]

5 Ühinemisakti artikli 29 alusel, koostoimes selle I lisa I osa punktiga 4, on Gibraltar ühenduse tolliterritooriumilt välja jäetud.

Direktiiv 77/799 ja selle muudatused

6 Direktiiv 77/799 käsitles oma algses redaktsioonis liikmesriikide pädevate asutuste vastastikust abi otsese maksustamise valdkonnas. Direktiiv võeti vastu EMÜ asutamislepingu artikli 100 (pärast muutmist EÜ asutamislepingu artikkel 100, nüüd EÜ artikkel 94) alusel.

7 Direktiiv 79/1070 laiendas direktiivi 77/799 kohaldamisala, hõlmates käibemaksu. See direktiiv võeti vastu EMÜ asutamislepingu artiklite 99 (muudetud ühtse Euroopa aktiga, pärast muutmist EÜ asutamislepingu artikkel 99, nüüd EÜ artikkel 93) ja 100 alusel.

8 Direktiivi 79/1070 esimene põhjendus sätestab, et „maksude tasumisest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine põhjustab eelarvekadu ja õiglase maksustamise põhimõtte rikkumist ning kahjustab ausat konkurentsi; seepärast kahjustab see ühisturu tõrgeteta toimimist”.

9 Nimetatud direktiivi teine põhjendus sätestab:

„[S]ellise tegevusega tõhusamalt võitlemiseks tuleb tõhustada maksuasutuste koostööd ühenduses vastavalt ühistele põhimõtetele ja eeskirjadele”.

10 Sama direktiivi kolmas põhjendus sätestab:

„[...] [liikmesriikide pädevate asutuste] vastastikust abi tuleks laiendada ka kaudsetele maksudele, et tagada nende õige hindamine ja kogumine”

11 Direktiivi 79/1070 neljas põhjendus sätestab:

„[V]iivitamata on tarvis vastastikust abi laiendada käibemaksule, kuna see on üldine tarbimismaks ning kuna sellel on oluline osa ühenduse omavahendite süsteemis”.

12 Vastavalt direktiivi 79/1070 artiklile 2 jõustavad liikmesriigid käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 1. jaanuariks 1981.

13 Direktiiv 92/12 laiendas direktiivi 77/799 kohaldamisala veelgi, hõlmates aktsiisi, millega maksustatakse mineraalõlid, alkohol ja alkohoolsed joogid ning tubakatooted. Direktiivi 92/12 aluseks võeti EMÜ asutamislepingu artikkel 99 ühtse Euroopa aktiga muudetud redaktsioonis.

14 Direktiivi 92/12 esimene põhjendus sätestab:

„[S]iseturu loomise ja toimimise tingimuseks on kaupade, sealhulgas aktsiisiga maksustatavate kaupade vaba liikumine”.

15 Selle direktiivi neljas põhjendus näeb ette, et siseturu loomise ja toimimise tagamiseks tuleks aktsiisid kõikides liikmesriikides sisse nõuda samal viisil.

16 Muudetud direktiivi 77/799 artikli 1 lõige 1 näeb ette:

„Liikmesriikide pädevad asutused vahetavad kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega igasugust teavet, mis võimaldab neil õigesti hinnata tulu- ja kapitalimaksu ning järgmisi kaudseid makse:

- käibemaks,
- mineraalõlide aktsiis,
- alkoholi ja alkoholsete jookide aktsiis,
- tubakatoodete aktsiis.”

17 Selle direktiivi artikli 8 lõige 1 sätestab:

„Käesoleva direktiiviga ei kohustata teostama uurimist või esitama teavet, kui selle liikmesriigi õigusaktid või haldustavad, kes peaks teavet andma, ei võimaldaks tal oma tarbeks nimetatud uurimist teostada või nimetatud teavet koguda või kasutada.”

18 Vastavalt direktiivi 92/12 artikli 31 lõikele 1 jõustavad liikmesriigid selle direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid 1. jaanuariks 1993.

Kohtueelne menetlus

19 Kuna Ühendkuningriik ei teatanud komisjonile muudetud direktiivi 77/799 siseriiklikku õiguskorda Gibraltari territooriumi puudutavas osas ülevõtmise tagamiseks võetud meetmetest, alustas komisjon EÜ artiklis 226 ette nähtud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust ja andis sellele liikmesriigile võimaluse esitada omapoolne seisukoht. Inglise võimud teavitasiid seejärel komisjoni meetmetest, mida nad olid otseste maksude valdkonnas võtnud 1997. aasta määrusega

nr 26, millega muudetakse määrust tulumaksu kohta (Income Tax (Amendment) (N° 2) Ordinance 1997), mis jõustus 1. oktoobril 1997. Samas leidis Ühendkuningriik, et kuna Gibraltar ei ole allutatud ei ühisele käibemaksusüsteemile ega aktsiisi valdkonna ühtlustatud korrale, ei kehti sellel territooriumil ka nimetatud direktiivi neid makse puudutavad sätted. Pärast täiendavat märgukirja esitas komisjon 27. juunil 2002 põhjendatud arvamuse, kutsudes nimetatud liikmesriiki kahe kuu jooksul märgukirja teatavaks tegemisest alates võtma selle järgimiseks vajalikke meetmeid. Arvestades, et nimetatud arvamuse järgselt Ühendkuningriigi poolt esitatud seisukohtadest ilmes, et põhjendatud arvamuses osundatud rikkumist jätkatakse, otsustas komisjon esitada käesoleva hagi.

Hagi

Poolte argumendid

20 Komisjon tunnistab, et Gibraltaril territoorium on ühinemisakti artikli 28 alusel käibemaksu ühtlustamise korra kohaldamisalast välja arvatud ning ta on käesoleva kohtumenetluse eesmärgil valmis eeldama, et sellel territooriumil ei kehti ka aktsiiside ühtlustamist puudutavad ühenduse õigusnormid.

21 Samas väidab komisjon, et muudetud direktiiv 77/799 kuulub osas, milles see puudutab liikmesriikide pädevate asutuste vastastikust abi otsese maksustamise ja käibemaksu valdkonnas, Gibraltaril kohaldatavate ühenduse õigusnormide hulka.

22 See direktiiv kehtestab mehhanismi teabe vahetamiseks liikmesriikide maksuametite vahel selleks, et neil oleks võimalus siseriikliku õiguse järgimise üle tõhusamat järelevalvet teostada. Selle eesmärk on üksnes lihtsustada iga liikmesriigi maksusüsteemile vastavate maksude määramiseks ja kogumiseks vajaliku teabe vahetamist, võidelda seeläbi maksudest kõrvalehoidumise vastu, vältida moonutusi kapitali liikumises ja säilitada tervet konkurentsi. Direktiividega 79/1070 ja 92/12 direktiivi 77/799 tehtud muudatused ei oma mingit mõju liikmesriikide maksuõigusele kui sellisele. Tegemist ei ole käibemaksu ega aktsiisi alaste õigusaktide ühtlustamise meetmega.

23 Gibraltaril maksuametilt saadav teave võib olla kasulik või isegi hädavajalik, et määrata õigesti käibemaksu või aktsiisi teistes Euroopa Ühenduse piirkondades, isegi juhul, kui neid makse ei kohaldata Gibraltaril.

24 Lõpuks võib väita, et EÜ artikkel 10 nõuab vastastikuse teabevahetuse süsteemi laiendamist ka Gibraltarile.

25 Kuna direktiiv 92/12 käsitleb peaaegu eranditult materiaalsoigust sisaldavate õigusaktide ühtlustamist aktsiisi valdkonnas, on selle aluseks tingimata EMÜ asutamislepingu artikkel 99. Pelk asjaolu, et üks õigusnorm esineb peamiselt materiaalsoiguse ühtlustamisega tegelevas meetmes, ei anna sellele veel ühtlustamisnormi iseloomu. Mis puudutab direktiivi 79/1070, siis selle aluseks oleks pidanud olema EMÜ asutamislepingu artikkel 100. Direktiivi 77/799 kohaldamisala käibemaksule ja aktsiisile laiendamise õiguslik alus ei saa mingil juhul kindlaks määrata vastastikuse abi meetmete käsitlemist ühinemisakti artikli 28 vaatenurgast.

26 Hispaania valitsus leiab, et kuigi komisjon soovis erinevatel põhjustel ja aktsepteeris teatud territooriumide väljajätmist kaudsete maksude ühtlustamisest, ei pidanud ta silmas seda, et need territooriumid muutuksid teisi liikmesriike kahjustades maksudest kõrvalehoidumise kohtadeks seeläbi, et üks neist keeldub väljastama teisele teavet mõne oma territooriumi kohta. Selline olukord arvatavasti takistaks materiaa lõiguse ühtlustamist teistel territooriumidel, mis on ühtlustamisele allutatud.

27 Gibraltari majanduslik seisund ning sealhulgas ka tema mõju siseturu toimimise mitmesugustele aspektidele on muutunud. Kuna Hispaania Kuningriik on üks direktiivi üle võtmata jätmisest eriti kahjustada saanud osapooltest, on tal piisavalt tõendeid näitamaks, et muudetud direktiivi 77/799 kohaldamata jätmine Gibraltaril kahjustab liikmesriike. Kui seda argumenti äärmuseni arendada, siis viib see liikmesriikidevahelise koostöökohustuse, mis tuleneb EÜ artiklist 10.

28 Tähtsuse ja tähtsuse osas, mida omistatakse koostööle, mida maksuametid maksudest kõrvalehoidumisega ja maksustamise vältimisega tõhusama võitlemise eesmärgil teineteisele teabe vahetamise teel tegema peavad, on täheldatav teatud arenemine. Järgnevalt on võimalik eristada seda, kas koostöömeede vastab maksualase ühtlustamise eesmärgile või on tegemist lihtsalt meetmega, mis ei saavuta seda mõõdet ja mis piirdub koostöökorra kehtestamisega liikmesriikide vahel.

29 Olgugi et Hispaanias on territooriume, kus käibemaksu ei kohaldata või mis ei kuulu tolliliitu, ei leia Hispaania Kuningriik, et direktiivi 77/799, mida on muudetud direktiiviga 79/1070 või direktiiviga 92/12, ei tuleks nendel territooriumidel kohaldada.

30 Kokkuvõtteks leiab Hispaania valitsus, et asjaolu, et teatud territooriumid on ühtlustatud käibemaksu ja aktsiisi kohaldamisalast välja jäetud, ei tähenda nende automaatset väljajätmist muudetud direktiivi 77/799 kohaldamisalast. Sellel direktiivil on üldine geograafiline kohaldamisala.

31 Ühendkuningriigi valitsus vaidlustab hagi põhjendatuse. Direktiivi 77/799 korra laiendamine ühelt poolt käibemaksule direktiiviga 79/1070 ja teiselt poolt aktsiisile direktiiviga 92/12 ei kuulu Gibraltaril kohaldamisele.

32 Niivõrd, kuivõrd muudetud direktiiv 77/799 puudutab vastastikust abi käibemaksu valdkonnas, sisaldab see „liikmesriikide käibemaksualaste õigusaktide ühtlustamist” ühinemisakti artikli 28 tähenduses ja seega ei kohaldata seda Gibraltaril. Selle sätte sõnu tuleb mõista nende tavatähenduses.

33 Niivõrd, kuivõrd nimetatud direktiiv puudutab vastastikust abi aktsiisi valdkonnas, ei kohaldata seda samuti Gibraltaril. See tuleneb Gibraltari väljajätmisest ühenduse tolliterritooriumilt ja asjaolust, et EÜ asutamislepingu sätted, mis tagavad kaupade vaba liikumist siseturu raames, ei ole Gibraltaril kohaldatavad. Direktiivi 92/12 esimene põhjendus ning teatud teised põhjendused näitavad, et selle direktiivi eesmärk on tagada kaupade vaba liikumine.

34 Võimatu on eristada käibemaksu ja aktsiisi määramise ning kogumise valdkonnas antava vastastikuse abi eesmärki ning käibemaksu ja aktsiisi ennast puudutavate õigusnormide ühtlustamise eesmärki. Käibemaksu ja aktsiisi määramine ning kogumine, olles tihedas seoses nimetatud direktiiviga ette nähtud vastastikuse abiga, on lahutamatult seotud nende aluseks olevate maksudega, mida tuleb kindlaks määrata ja koguda. Maksusüsteemi haldamise tõhusus on oluliseks teguriks mõjusa maksumäära kindlaksmääramisel ja seda ei saa praktilises mõttes liikmesriigi maksukogumisvõimest lahutada.

35 Direktiividega 79/1070 ja 92/12 laiendati direktiivi 77/799 kohaldamisala, tuginedes EMÜ asutamislepingu artiklile 99, mis puudutab õigusaktide ühtlustamist kaudse maksustamise valdkonnas niivõrd, kuivõrd see on vajalik siseturu loomise ja toimimise tagamiseks. Õiguslikud alused, mida kasutati vastastikuse abi korra käibemaksule ja aktsiisile laiendamise eesmärgil, ei ole käesolevas kohtuasjas kõne all olevate küsimuste suhtes määrava tähtsusega, vaid asuvad käesoleva vaidluse taustal ja neid tuleb arvesse võtta.

36 Ühendkuningriigi valitsus meenutab, et Euroopa Kohus on 29. aprilli 2004. aasta otsuse kohtuasjas C-338/01: komisjon v. nõukogu (EKL 2004, lk I-4829) punktis 67 leidnud, et EÜ artikli 95 lõikes 2 esinevat sõna „maksusätted” tuleb tõlgendada selliselt, et see ei hõlma mitte ainult sätteid, millega määratletakse maksukohustuslased, maksustatavad tehingud, maksustamise alus, otseste ja kaudsete maksude määrad ning nendest vabastamine, vaid samuti sätteid, mis puudutavad nende maksude kogumise eeskirju. Analoogseid kaalutlusi tuleb kohaldada ka käesolevas kohtuasjas.

37 Ühendkuningriigi lähenemisviis on kooskõlas sellega, mis võeti vastu hiljutises ühenduse maksuõigusaktis, mis käsitleb käibemaksualaseid koostöömeetmeid kui maksualaseid ühtlustamismeetmeid (vt nõukogu 7. oktoobri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1798/2003 halduskoostöö kohta käibemaksu valdkonnas ja määruse (EMÜ) nr 218/92 kehtetuks tunnistamise kohta (EÜT L 264, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 392) kolmas põhjendus).

38 EÜ artikli 10 arutluskäigu aluseks võtmine, eesmärgiga vältida tagajärge, mis muidu tuleneks ühinemisakti artikli 28 kohaldamisest, ei ole kooskõlas ei nimetatud EÜ artikli 10 sätte ega mõttega.

39 Hispaania Kuningriigi väited asjaomaste Hispaania territooriumide õigusliku olukorra kohta ei ole käesoleva menetluse esemeks olevas kohtuasjas asjakohased.

Euroopa Kohtu hinnang

Eelmärkus

40 Kohtueelset menetlust ja hagiavalduse põhjendusi silmas pidades, tuleb käesolevat hagi mõista selliselt, et see käsitleb muudetud direktiivi 77/799 kohaldamata jätmist ainult niivõrd, kuivõrd see puudutab käibemaksu ja aktsiisi.

Pädevate asutuste vastastikune abi käibemaksu valdkonnas

41 Asutamislepingut kohaldatakse Gibraltaril EÜ artikli 299 lõike 4 alusel, kuna Gibraltar on kuningriigi koloonia, mille välissuhete eest vastutab Ühendkuningriik. Vaatamata sellele ei kohaldata Gibraltaril ühinemisaktist tulenevalt asutamislepingu teatud sätteid (vt 23. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-30/01: komisjon v. Ühendkuningriik, EKL 2003, lk I-9481, punkt 47); need erandid kehtestati selle territooriumi erilist õiguslikku seisundit ja eelkõige vaba sadama staatust arvesse võttes.

42 Ühinemisakti artiklist 28 tuleneb, et ühenduse institutsioonide akte, mis käsitlevad liikmesriikide käibemaksualaste õigusaktide ühtlustamist, ei rakendata Gibraltaril, kui Euroopa Liidu Nõukogu ühehäälselt ei sätesta komisjoni ettepaneku põhjal teisiti.

43 Erandina ühenduse õiguse kohaldamisest ühenduse territooriumil tuleb nimetatud sättele anda tõlgendus, mis piirab selle ulatust sellega, mis on rangelt vajalik nende huvide kaitseks, mida on Gibraltaril lubatud säilitada. Lisaks sellele tuleb seda sätet lugeda EÜ artikli 10 esimese lõigu teist lauset silmas pidades, mille kohaselt aitavad liikmesriigid kaasa ühenduse eesmärkide

saavutamisele (vt selle kohta 25. veebruari 1988. aasta otsus liidetud kohtuasjades 194/85 ja 241/85: komisjon v. Kreeka, EKL 1988, lk 1037, punkt 20).

44 Õigusakte, mis piirduvad liikmesriikidevahelise koostöö sätestamisega, jättes igaühele neist võimaluse kasutada omaenda uurimis- ja teabeedastusmeetodeid, ei tohi seega käsitleda kui „akte, mis käsitlevad liikmesriikide käibemaksualaste õigusaktide ühtlustamist” nimetatud artikli 28 tähenduses.

45 Samas ei lähe muudetud direktiiv 77/799 sellest kaugemale, nagu nähtub eelkõige selle artikli 8 lõikest 1, mis viitab asjaomase liikmesriigi halduspraktikast või õigusaktidest tuleneva teabe vahetamise piiridele.

46 Seega tuleb järeldada, et muudetud direktiiv 77/799 ei kujuta endast käibemaksu käsitlevas osas „liikmesriikide käibemaksualaste õigusaktide ühtlustamisakti” ühinemisakti artikli 28 tähenduses.

47 See hinnang ei ole vastuolus Euroopa Kohtu poolt oma eespool viidatud otsuses komisjon v. nõukogu esitatuga, mis annab tõlgenduse mõistele „maksusätted” EÜ artikli 95 lõike 2 tähenduses, mitte mõistele „ühtlustamisaktid” ühinemisakti artikli 28 tähenduses.

48 Lisaks sellele sätestab Ühendkuningriigi poolt välja toodud määruse nr 1798/2003 kolmas põhjendus, et „[s]iseturu väljakujundamiseks võetud maksuühtlustusmeetmed peaksid seetõttu hõlmama liikmesriikidevahelise ühise teabevahetussüsteemi loomist, mille kohaselt liikmesriikide haldusasutused abistavad üksteist ja teevad komisjoniga koostööd, et tagada käibemaksu õige kohaldamine kauba- ja teenusetarnete, ühendusesisese kaupade omandamise ja kaupade impordi suhtes”.

49 Samas ei saa sellist esmase õiguse normi nagu ühinemisakti artikkel 28 tõlgendada teisese õiguse akti üht põhjendust silmas pidades. Lisaks sellele on nimetatud kolmanda põhjenduse puhul tegemist põhjendava osaga, mille ühenduse seadusandja võttis vastu EÜ artikli 93 alusel, mis ei ole – erinevalt ühinemisakti artiklist 28 – erandit sisaldav norm. See põhjendus ei sea seega kahtluse alla Euroopa Kohtu poolt käesoleva kohtuotsuse punktis 46 toodud hinnangut.

50 Kõigest eeltoodust tuleneb, et muudetud direktiiv 77/799 on käibemaksu käsitlevas osas Gibraltaril kohaldatav.

Pädevate asutuste vastastikune abi aktsiisi valdkonnas

51 Siinkohal tuleb meenutada, et ühinemisakti artikli 29 alusel, koostoimes selle I lisa I osa punktiga 4, on Gibraltar ühenduse tolliterritooriumilt välja jäetud. Nii nagu ühinemisakti artiklit 28, tuleb ka seda erandit tõlgendada kitsalt.

52 Käesoleva kohtuasja raames ei ole tarvis kindlaks teha, kas Gibraltaril väljajätmine ühenduse tolliterritooriumilt tähendab seda, et direktiivi 92/12 sätteid materiaaõiguse ühtlustamise kohta aktsiisi valdkonnas ei ole Gibraltaril kohaldatavad.

53 Eeldusel, et need sätted ei ole Gibraltaril kohaldatavad, ei tähenda nimetatud väljajätmine igal juhul seda, et Gibraltaril puudub aktsiisi valdkonnas muudetud direktiiviga 77/799 kehtestatud liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi andmise kohustus. Asjaolu, et Gibraltaril asutused on sellele kohustusele allutatud, ei oma mingit mõju sellel territooriumil nende maksude endi ühtlustamist nõudvate õigusnormide võimalikule kohaldamata jätmisele.

54 Järelikult on muudetud direktiiv 77/799 aktsiisi käsitlevas osas Gibraltaril kohaldatav.

55 Kõike eeltoodut silmas pidades tuleb komisjoni hagi tunnistada põhjendatuks.

56 Seega tuleb tõdeda, et kuna Ühendkuningriik ei ole muudetud direktiivi 77/799 Gibraltarit territooriumil käibemaksu ja aktsiisi valdkonnas kohaldanud, siis on Ühendkuningriik rikkunud EÜ asutamislepingust tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

57 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist Ühendkuningriigilt nõudnud ja viimati nimetatud on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud jätta tema kanda. Hispaania Kuningriik kannab menetlusse astujana kodukorra artikli 69 lõike 4 esimese lõigu kohaselt oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Kuna Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriik ei ole nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiivi 77/799/EMÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise ja käibemaksu valdkonnas, mida on muudetud nõukogu 6. detsembri 1979. aasta direktiiviga 79/1070/EMÜ ja nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiiviga 92/12/EMÜ aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise ning järelvalve kohta, Gibraltarit territooriumil käibemaksu ja aktsiisi valdkonnas kohaldanud, siis on Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriik rikkunud EÜ asutamislepingust tulenevaid kohustusi.**

2. **Mõista kohtukulud välja Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigilt.**

3. **Hispaania Kuningriik kannab ise oma kohtukulud.**

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: inglise.